

Administrative konsekvenser

Staten

Fylkesmannen foreslås som forvaltningsmyndighet etter forskriftene for de prioriterte artene. Ordningen vil dermed ikke få vesentlige administrative eller økonomiske konsekvenser for berørte sektormyndigheter.

Kommunen

Forslagene antas ikke å ha vesentlige administrative konsekvenser for kommunene. Det forutsettes at kommunene vil være hjelpelige overfor fylkesmannen med den informasjonen som skal ut til de grunneiere og rettighetshavere som har fått en prioriterte art på sin eiendom.

Storsalamander *Triturus cristatus*

Artens status

Storsalamander er klassifisert som *sårbar* på Norsk Rødliste 2006.

I Norge finnes storsalamander utbredt i tre atskilte områder; på Østlandet fra svenskegrensa i Østfold rundt Oslo orden i Skienstraktene og opp i midtre Telemark, og så langt nord som til Land, Lillehammer og Ytre Rendal. På Vestlandet finnes den en rekke steder mellom Boknafjorden/Haugesund og Bergen. I Midt-Norge finnes den på Nordmøre og mot nordøst både på sørsida og nordsida av Trondheims orden.

På Østlandet og i Rogaland/Sunnhordland (som over det meste av Europa ellers) lever storsalamander hovedsakelig i mindre dammer og tjern i jordbruks- og kulturlandskap, mens den i øvre Telemark, det meste av Vestlandet og i Midt-Norge så å si utelukkende holder i tjern og dammer i skogs- og myrområder.

Antall lokaliteter med verifiserte registreringer med storsalamander fra nyere dato (etter 1990) er ca. 250, men gjennom den kommunale kartleggingen av biologisk mangfold er det registrert ca. 450 lokaliteter. Antallet lokaliteter endres stadig pga at nye blir registrert og noen faller ut fordi storsalamander forsvinner fra lokaliteten.

Trusler

Den dårlige status til storsalamander skyldes i første rekke at arten tåler predasjon fra fisk svært dårlig. De store endringene som jordbruks- og kulturlandskapet har gjennomgått etter 1945 har også ført til en kraftig tilbakegang for storsalamander.

I skogs- og myrområder er faremomentene først og fremst drenering i forbindelse med skogkulvering, og eventuelt fiskeutsetting. For alle områder er det et problem når salamanderlokalitetene blir fåtallige og mulighetene for spredning mellom dem forsvinner. Da stopper også all genutveksling mellom de (etter hvert isolerte) lokale bestandene. Dette gjør seg særlig gjeldende i utbyggings- og pressområder. Færre dammer fører til at avstanden mellom egnete yngledammer øker. Det opprettes også barrierer, ofte i form av sterkt trafikkerte veier eller av

landarealer som ikke kan krysses av salamander. Slike barrierer kan også avskjære yngledammen fra vinterkvarteret.

Forslag I forskri

Storsalamander foreslås utpekt som prioritert art og det innføres bestemmelser om økologisk funksjonsområde. Det settes forbud mot enhver form for uttak, skade eller ødeleggelse av storsalamander. Som ødeleggelse regnes forurensning, drenering, gjenfylling eller annen form for tørrlegging av dammer som er tilholdssted for storsalamander, innfangning av individer av arten, samt andre handlinger som er egnet til å skade, forstyrre eller på annen måte forringe individer av arten.

Som økologisk funksjonsområde for storsalamander regnes i forskriften dammer som er tilholdssted for storsalamander, med en 300 meters omkringliggende randsone, og vandringskorridorer mellom dammer der avstanden er mindre enn 1000 meter.

I økologisk funksjonsområde for storsalamander gjelder følgende bestemmelser:

- Utbygging, grøfting, oppdemming forurensning og lagring av masser som kan påvirke arten, er forbudt.
- Utseining av fisk er forbudt.
- Hogst skal ikke være i skade for storsalamander.
- Bestemmelsene om økologisk funksjonsområde gjelder bare så langt de ikke medfører en vesentlig vanskeliggjøring av igangværende bruk.

Konsekvenser

Nyevirkninger

Prioriteringen og etableringen av økologiske funksjonsområder er et ledd i den felles innsatsen for å ta vare på storsalamander som art og er et av flere tiltak knyttet til forvaltningsmålet for arter i naturmangfoldloven § 4. Tiltaket medfører at natur sikres, jf. det nasjonale målet om å stanse tapet av naturmangfold. Administrativt vil ordningen samlet sett medføre en forenkling for kommuner, grunneiere og regjeringshavere ved at staten samordner sine prioriteringer av natur utenfor verneområdene. Tiltaket vil også føre til økt kunnskap om natur og hvordan den skal forvaltes og skjøttes. Det forventes at tiltaket (tilskudd) også vil bidra til økt sysselsetting lokalt gjennom at mange skjøtsels- og sikringstiltak kan utføres av kommuner, organisasjoner og grunneiere.

Økonomiske konsekvenser

Grunneiere og regjeringshavere

I områdene som foreslås innført som økologiske funksjonsområder vil forslaget kunne begrense tørrlegging, masseutfylling og utbygging så langt det ikke medfører en vesentlig vanskeliggjøring av igangværende bruk. Det antas derfor at prioriteringen, med bestemmelser om funksjonsområder, ikke vil ha vesentlige økonomiske konsekvenser for igangværende virksomhet. Forslaget vil kunne innebære at press for nedbygging av jordbruksarealer blir ledet til et annet område.

Staten

Det er fra og med 2010 etablert en ordning på statsbudsjettet med tilskudd til prioriterte arter og utvalgte naturtyper. Den årlige budsjettmessige oppfølgingen knyttet til ordningen vil være avhengig av den økonomiske utviklingen og budsjettsituasjonen. Tildelingskriterier framgår av Prop. 1 S (2009-2010) fra Miljøverndepartementet. Det vil bli lagt vekt på å gi tilskudd til tiltak som er i tråd med utarbeidete handlingsplaner.

Kommunen

Forslagene antas ikke å ha vesentlige økonomiske konsekvenser for kommunene.

Administrative konsekvenser

Staten

Fylkesmannen foreslås som forvaltningsmyndighet etter forskriftene for de prioriterte artene. Ordningen antas dermed ikke å få vesentlige administrative eller økonomiske konsekvenser for berørte sektormyndigheter.

Kommunen

Forslagene antas ikke å ha vesentlige administrative konsekvenser for kommunene. Det forutsettes at kommunene vil være hjelpelige overfor fylkesmannen med den informasjonen som skal ut til de grunneiere og rettighetshavere som har fått en prioriterte art på sin eiendom.

Sinoberbille *Cucujus cinnaberinus*

Artens status

Sinoberbille er klassifisert som *sårbar* på Norsk Rødliste 2006.

Arten står på Bern-konvensjonens liste over "strictly protected species" og på IUCNs globale rødliste som sårbar (VU). Den ble fredet i Norge i 2001, jf. forskrift 21.12.2001 nr. 1525 om fredning av truede arter.

Sinoberbillen er en karakteristisk art som er tilknyttet nylig døde trær, primært av osp. Sinoberbillens kjente nåværende utbredelse omfatter Aust-Agder fylke (Froland, Åmli, Tvedestrand), Telemark fylke (Drangedal), Vestfold fylke (Larvik) og Akershus fylke (Lørenskog),

Funn og observasjoner av arten er fåtallige og tilfeldige og det er vanskelig å bedømme bestandsutvikling på grunnlag av den kunnskapen vi har. I litteraturen beskrives arten å være i tilbakegang i ytterkanten av sitt europeiske utbredelsesområde, som Fennoskandia, mens den i deler av sentral-Europa og Østeuropa synes å være i ekspansjon. Arten er rødlistet i mange europeiske land, inkludert Sverige (EN) og Finland (CR).

Trusler

Den viktigste trusselen for sinoberbille er reduksjon i arealet naturskog, der naturlig dynamikk skaper en variert treslags- og alderssammensetning og store mengder død ved av ulike treslag og